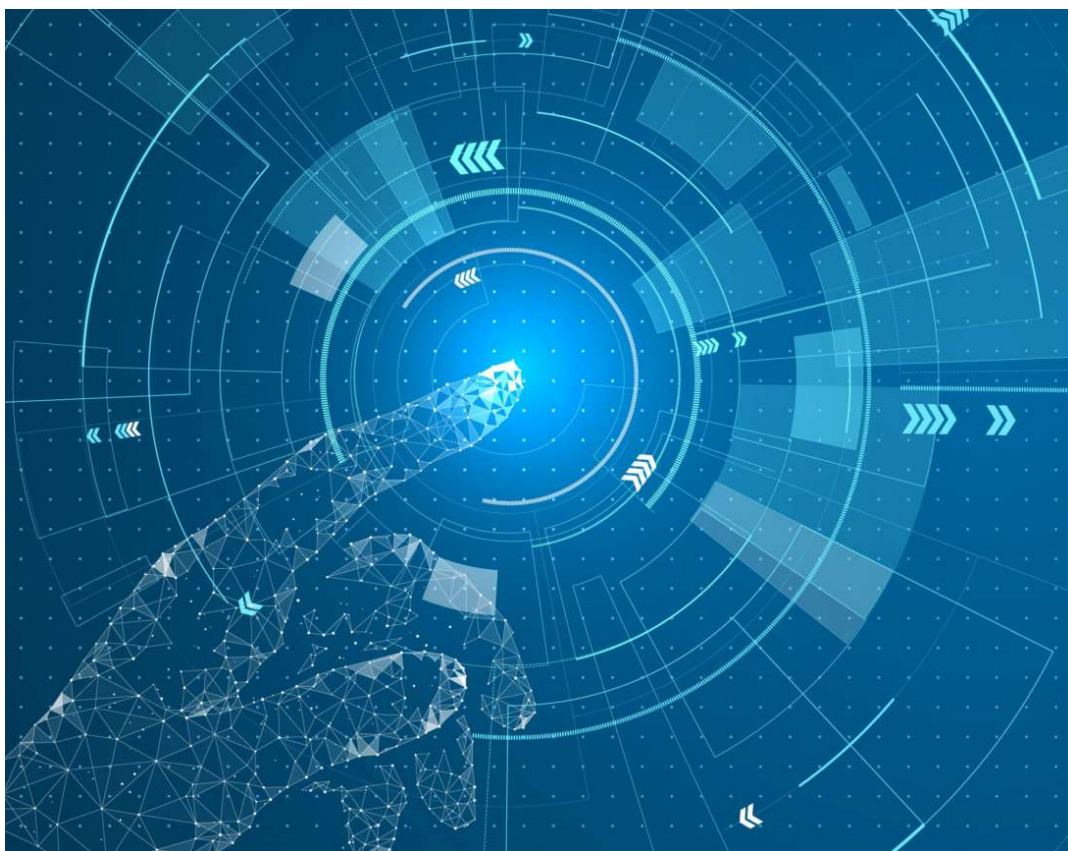

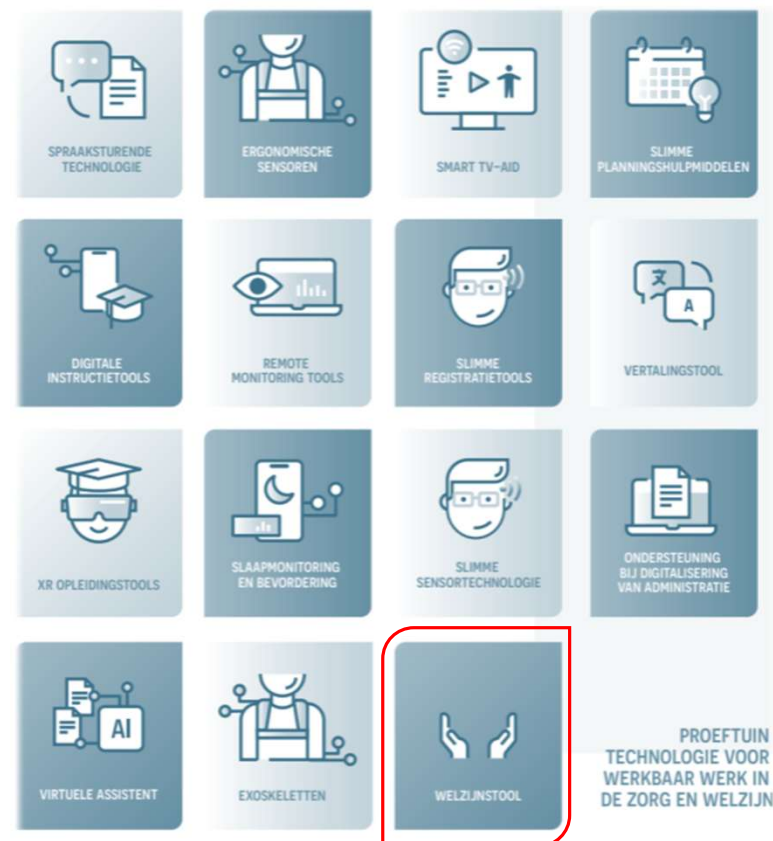
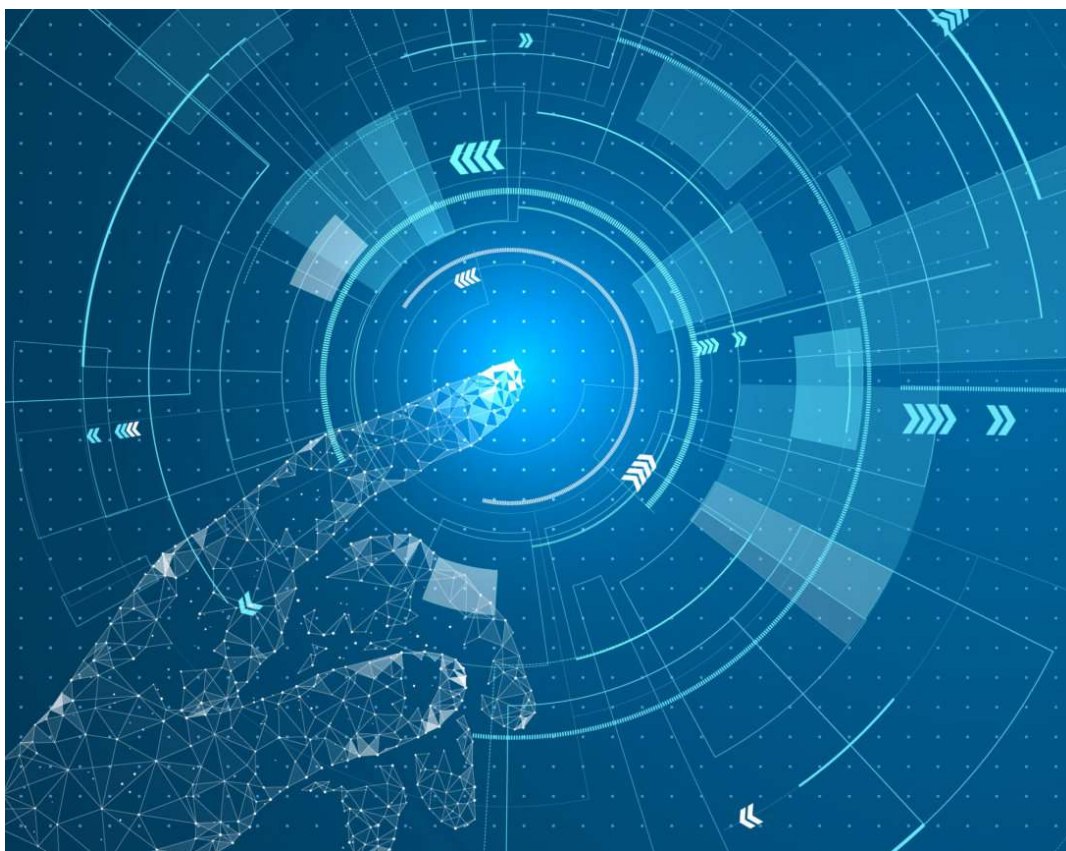

Digitaliserende samenleving ...

... en een lans voor cognitieve ergonomie

VerV Ergonomiecongres 21/10/2025

Lieven De Marez

Digitaliserende samenleving ...

... en een lans voor cognitieve ergonomie

Media-
wijsheid

Nieuws Werk

Afhankelijkheid van smartphone en 'toegenomen sedentair gedrag': steeds meer langdurig zieken in België, vooral jongeren vaker thuis

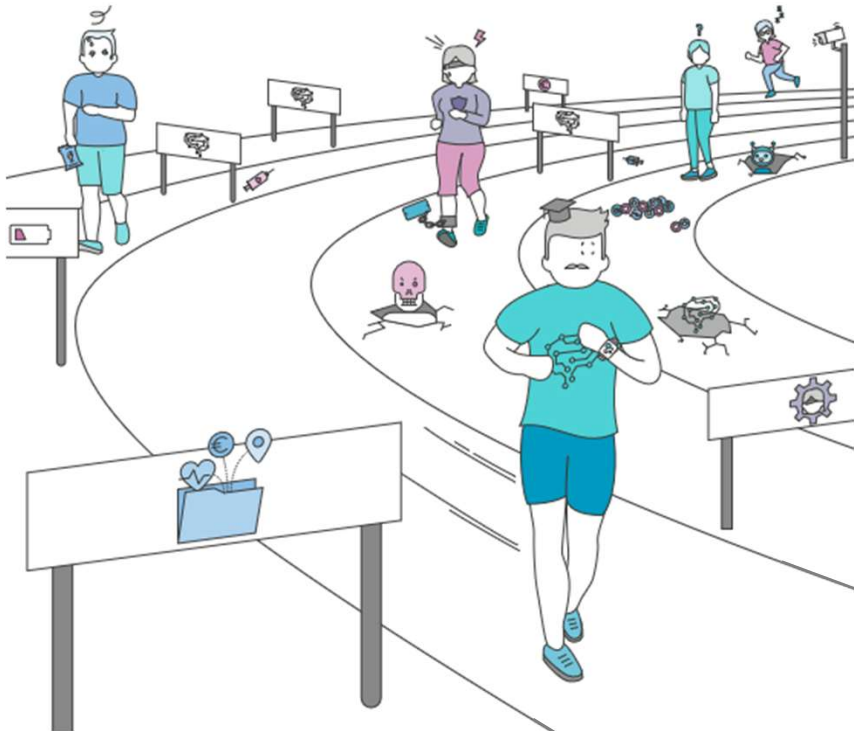

'Jongeren hebben een hoger risico op een burn-out' Beeld Getty Images

De middellange en langdurige afwezigheid van Belgische werknemers door ziekte of een ongeval is naar recordhoogtes gestegen. Vooral jongeren blijken steeds vaker te moeten thuisblijven om medische redenen.

Tommy.Thijs 14 november 2024, 03:00

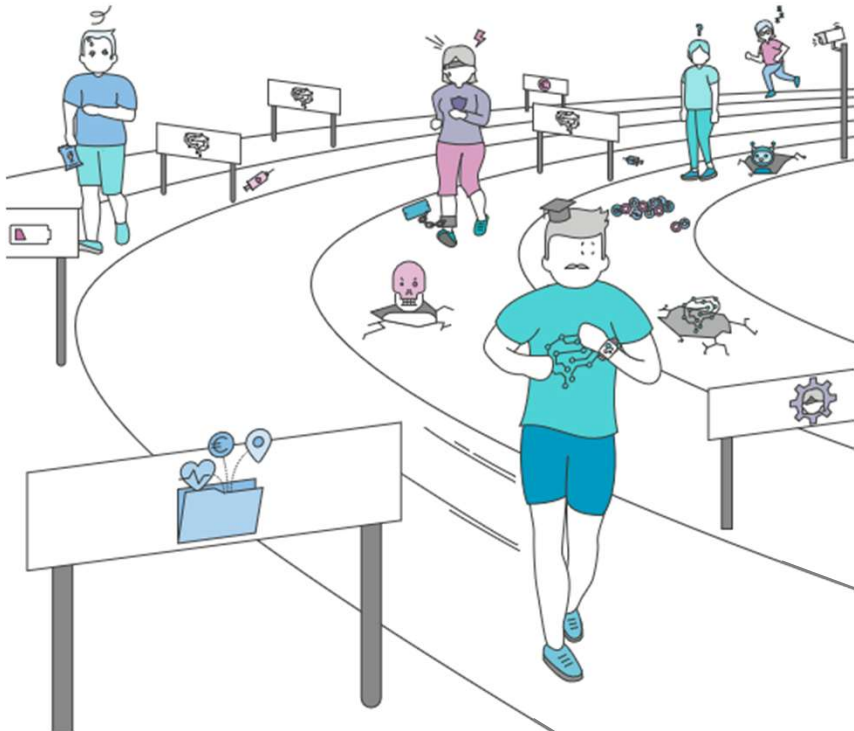
imec.digimeter
Digitale trends in Vlaanderen

**Digitaliserende
samenleving ...**
... en een lans voor
cognitieve ergonomie

imec.digimeter

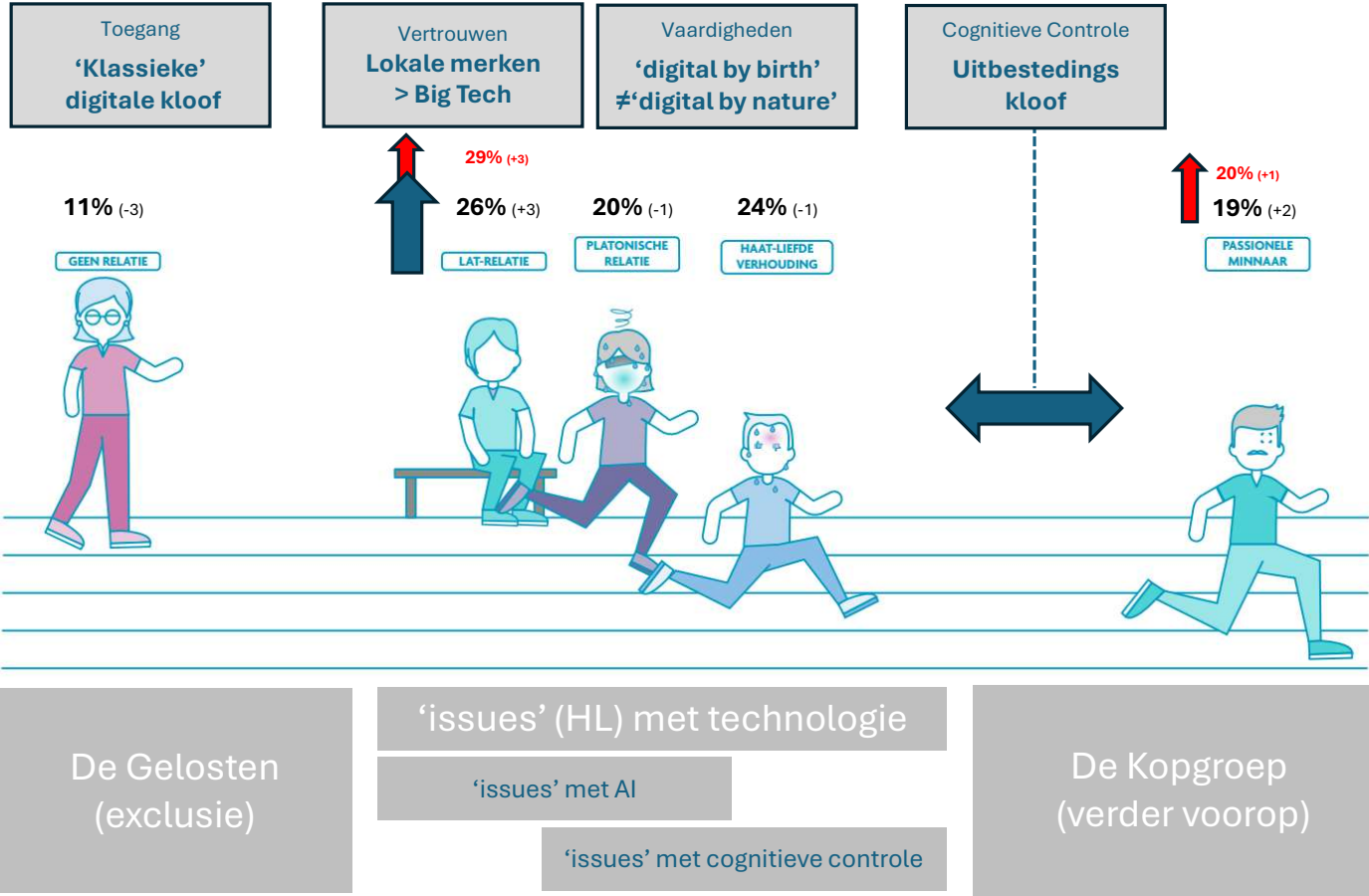
Digitale trends in Vlaanderen

- Monitor, sinds 2009
- Populatie - VL (18+)
 - Repr op leeftijd, geslacht, opleiding, provincie
- Veldwerk – N: 2845
 - Augustus - November 2024
 - Augustus – November 2025?
- + MobileDNA logging - N: +15000
- **Bezit / Gebruik / Gevoel**

Digitaal versnellend Vlaanderen

Finishfoto Q1 2025

*Keeping & Claiming
back control over
cognitive capacities*

BEZIT

DE GROEI ZIT IN DE SOFTWARE. NIET (MEER) IN DE HARDWARE

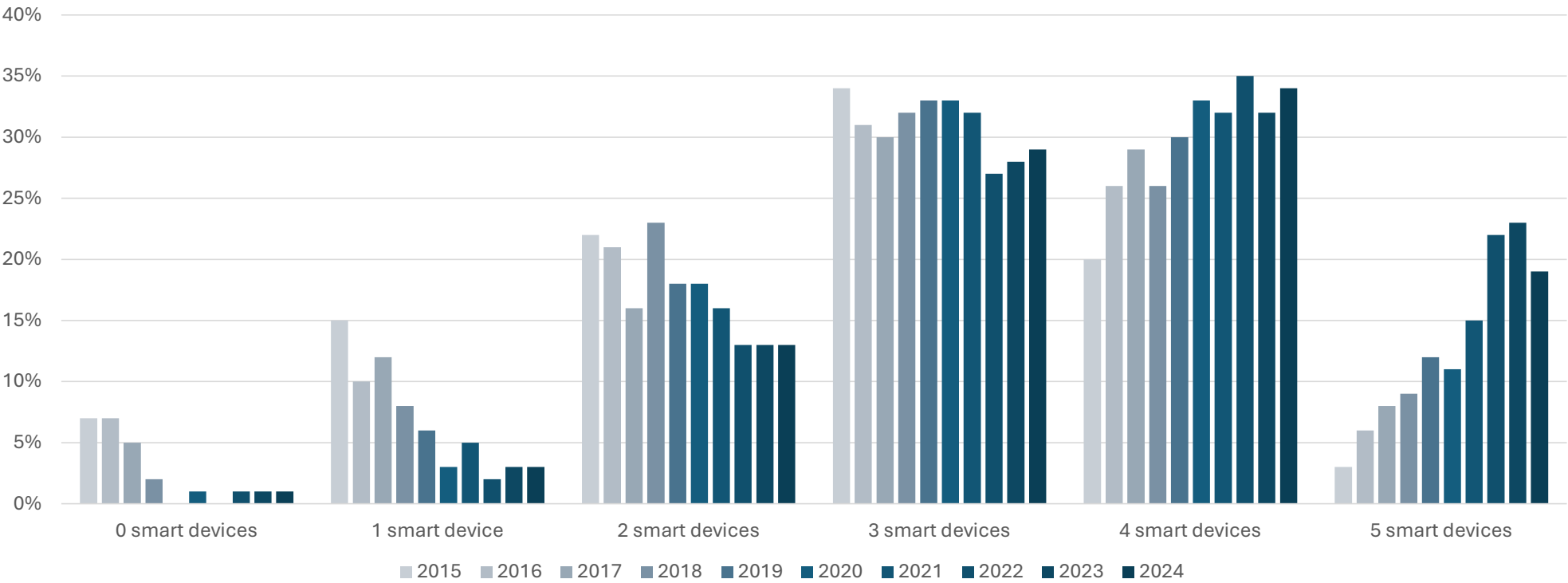
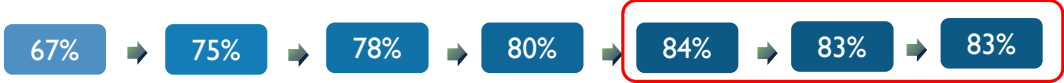
HW - 'Slimme' toestellen

99% heeft minstens 1 'slim' toestel en 'een' verbinding om te connecteren ...

83% heeft minstens 3 'slimme' toestellen ...

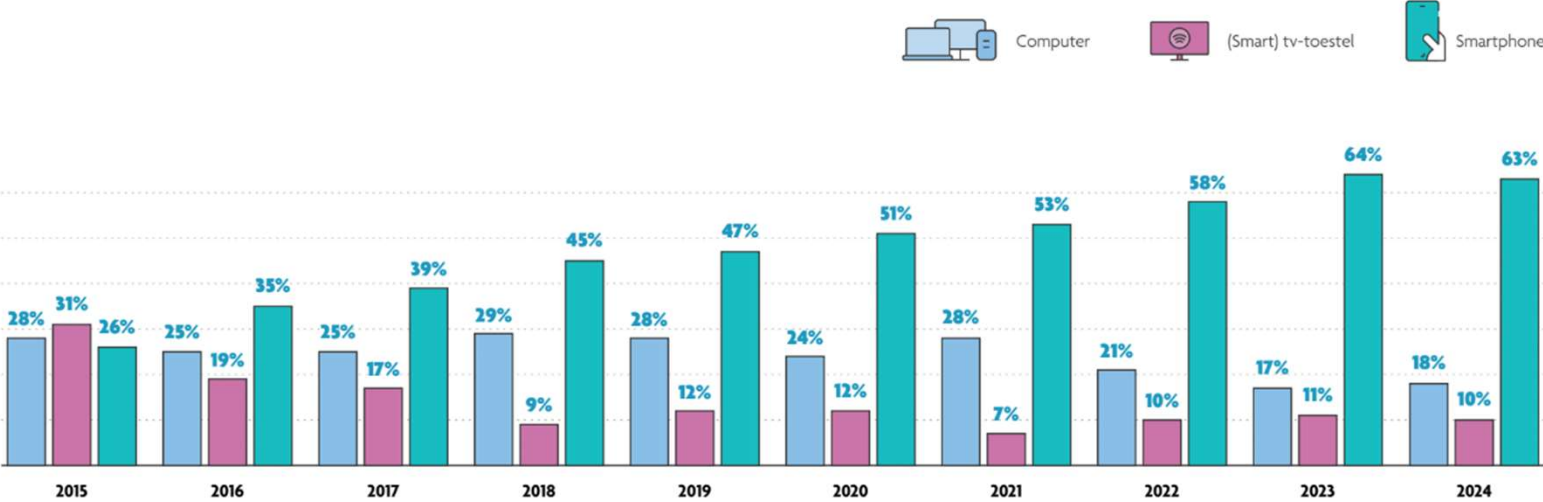

Minstens 3 smart devices

HW: Mobile first

Smartphone meest onmisbare toestel voor zowel persoonlijk als professioneel gebruik

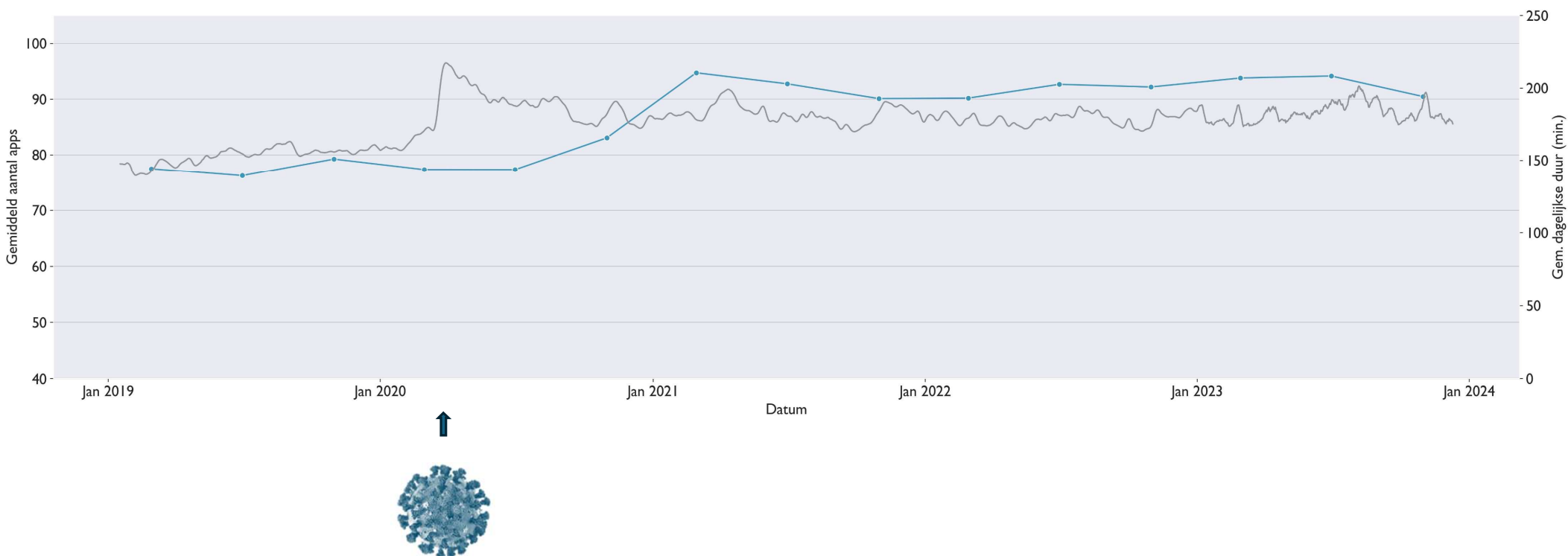

?

SW – in eerste instantie ‘Mobile first’

Shift naar online dienstverlening → apps

Meer apps (+15) en tijd (in apps) (+38')

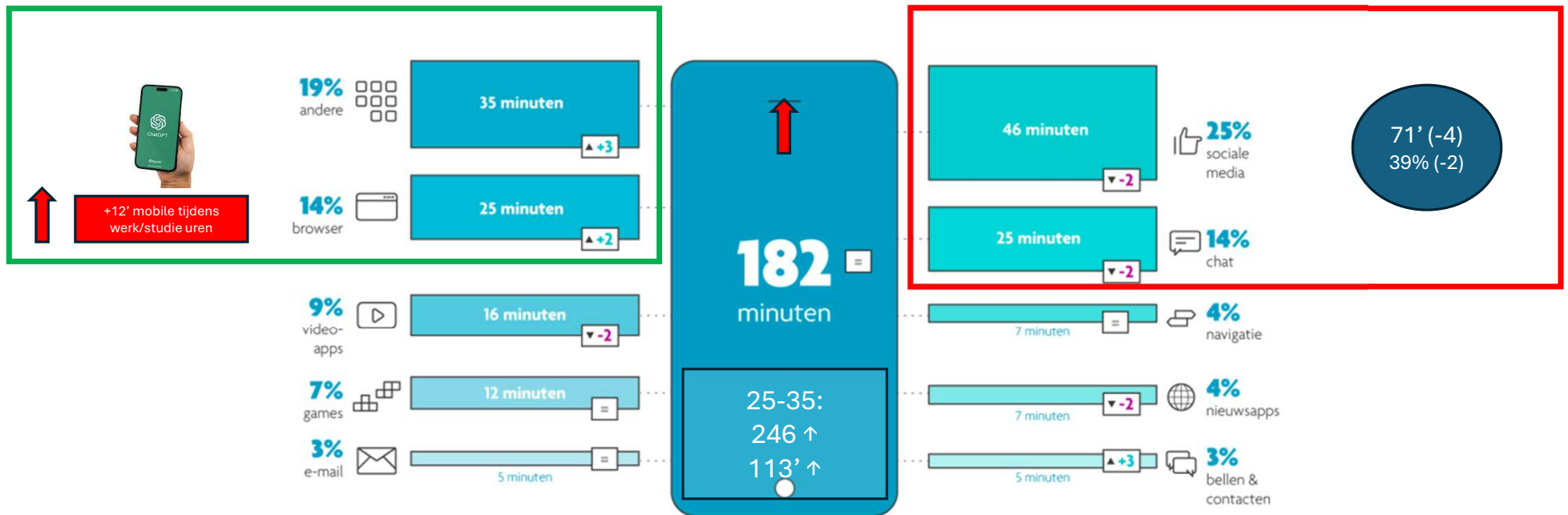

Mobiele schermtijd?

Slokop = Social Media & Chat ... maar voor het eerst geen verdere groei

Groei? Al

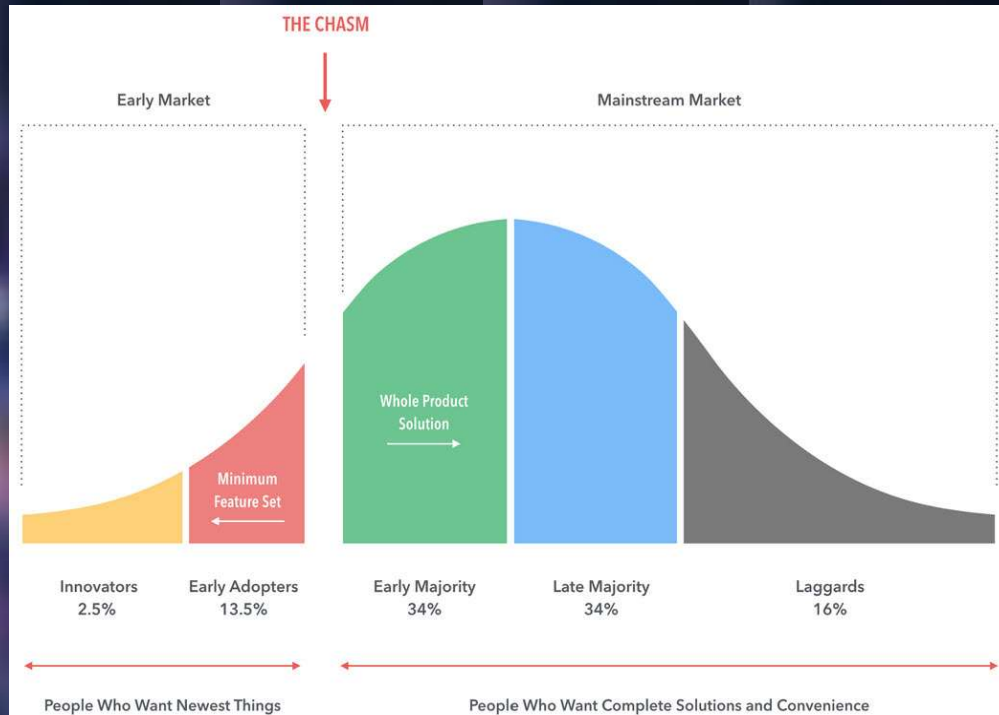

GENERATIEVE AI

DOORBRAAK RICHTING MASSAMARKT

18%

??

2024: Nooit geziene kickstart

1 jaar

3,5 jaar

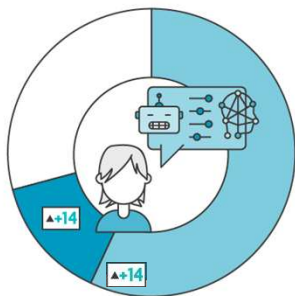
6 jaar

AI breekt volledig door

Kennis en begrip van AI

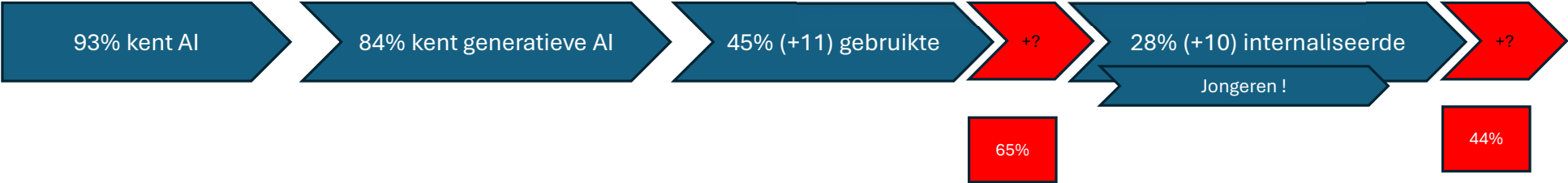
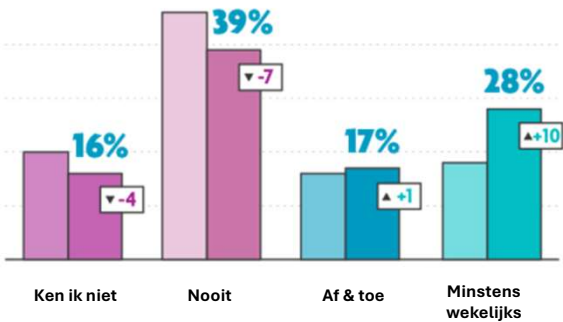
93%
kent
het begrip AI

71%
kan uitleggen
wat het begrip AI betekent

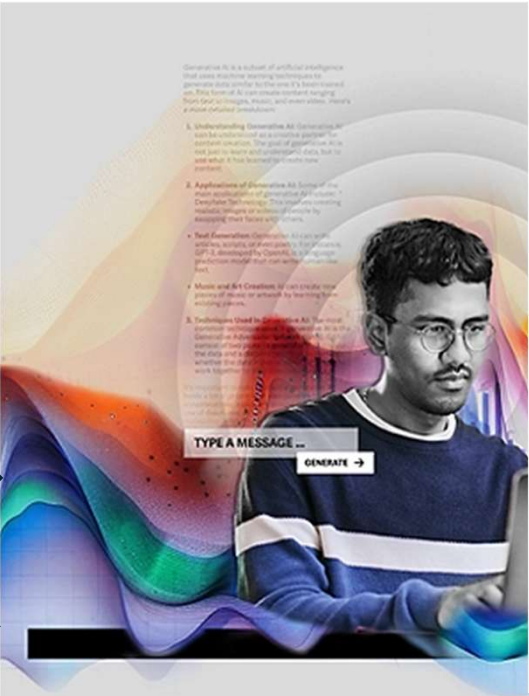
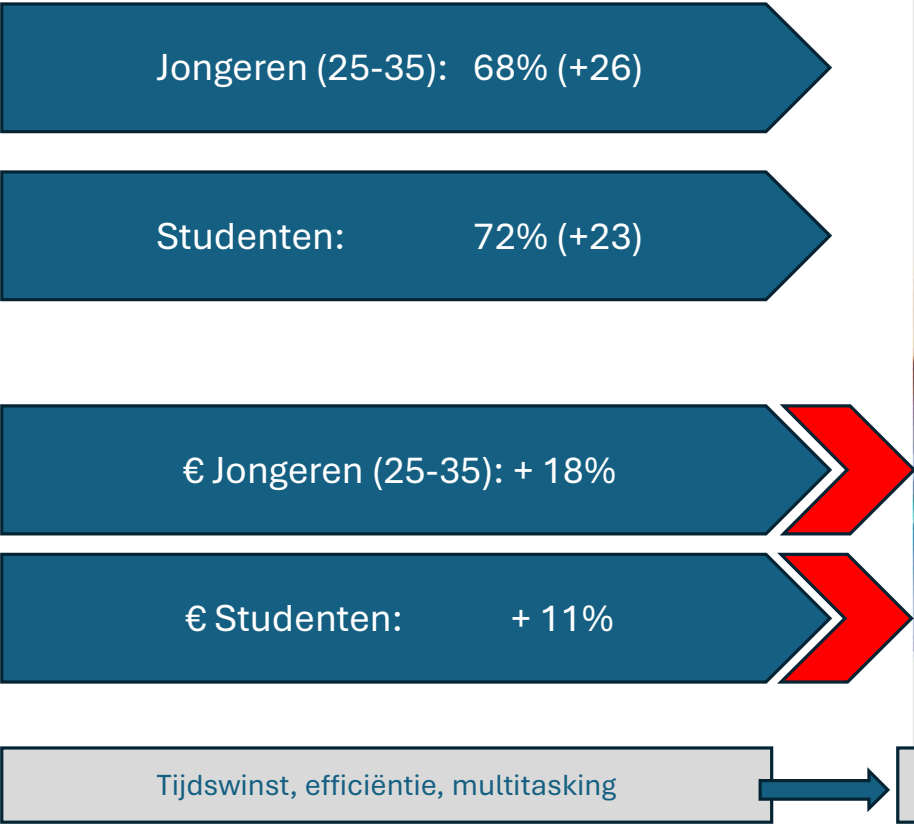

Hoe vaak gebruik je een
generatieve AI-toepassing die tekst,
beeld, muziek of spraak opstelt?

AI breekt volledig door

Niet in het minst bij de jongeren

DeMorgen.

LEVEN | MENINGEN | POLITIEK | TV & CULTUUR | TECH & WETENS

Nieuws Werk

Afhankelijkheid van smartphone en 'toegenomen sedentair gedrag': steeds meer langdurig zieken in België, vooral jongeren vaker thuis

'Jongeren hebben een hoger risico op een burn-out' Beeld Getty Images

De middellange en langdurige afwezigheid van Belgische werknemers door ziekte of een ongeval is naar recordhoogtes gestegen. Vooral jongeren blijken steeds vaker te moeten thuisblijven om medische redenen.

Tommy.Thijs 14 november 2024, 03:00

Introducing the 2025 TIME100 Next VIEW MORE

IMPACT

EERSTE INZICHTEN VAN SNELLE RADICALE OMMEZWAAI ...

Updated: JUN 23, 2025 4:16 PM CET

ChatGPT May Be Eroding Critical Thinking Skills, According to a New MIT Study

TECH

ARTIFICIAL INTELLIGENCE

by **Andrew R. Chow**
CORRESPONDENT

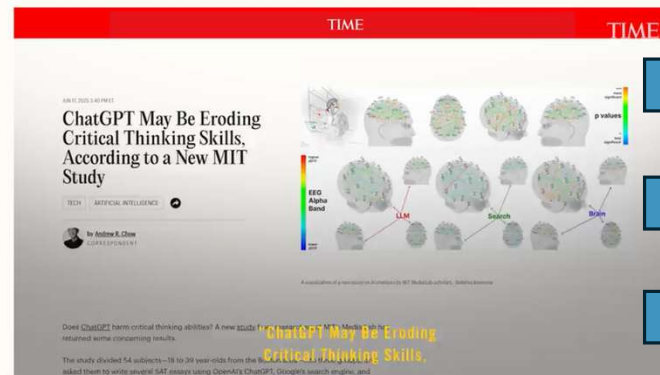

ChatGPT May Be Eroding Critical Thinking S... — Andrew R. Chow
06:09 1.0x 07:36

ElevenLabs

Does ChatGPT harm critical thinking abilities? A new study from researchers at MIT's Media Lab has returned some concerning results.

The study divided 54 subjects—18 to 39 year-olds from the Boston area—into three groups, and asked them to write several SAT essays using OpenAI's ChatGPT, Google's search engine, and nothing at all, respectively. Researchers used an EEG to record the writers' brain activity across 32

underengagement

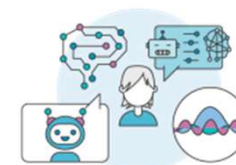
Brain connectivity ↓

Paradox: 60% vs -32%

Cognitive Weakening

AI breekt volledig door

Breed gedragen en toenemend enthousiasme ...

"Ik wil **graag meer** over AI te **weten** komen"

"Ik ben onder de indruk van wat AI **allemaal kan**"

"Ik ben geïnteresseerd om AI **meer** te gaan **gebruiken** in mijn **dagelijks leven**"

"Ik geloof dat AI mijn **levenskwaliteit** zal **verbeteren**"

"Ik ben **nieuwsgierig** over de **toepassingen** en **mogelijkheden** van AI"

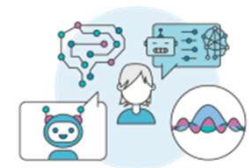
"Ik ben ervan overtuigd dat AI ervoor zal zorgen dat we **sneller** en **efficiënter** **kunnen werken**"

60% (MIT) – 24' (DM)

Maar ...

... niet iedereen in staat om (optimaal) in te stappen op het potentieel van die efficiëntie.

53% overtuigd van efficiëntie
45% gebruikers

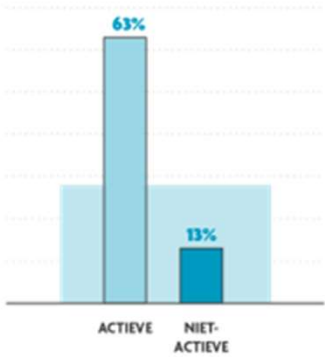
Kloof
Vaardigheden AI

Kloof in ondersteuning
Zowel informeel als professioneel

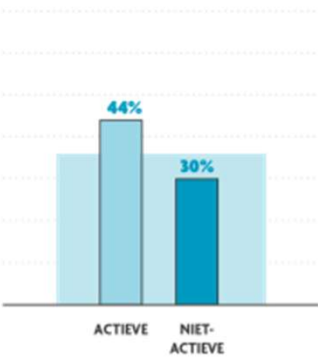
28%

Ik weet hoe ik generatieve AI kan gebruiken om
taken efficiënter uit te voeren

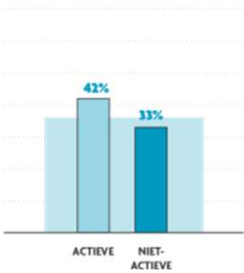
36%

Ik heb nood aan opleiding(en) over hoe ik generatieve AI
kan gebruiken voor mijn job/studie*

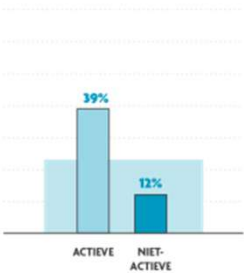
36%

In mijn nabije omgeving kan ik terecht bij
vrienden, familie en/of kennissen wanneer
ik een vraag heb rond generatieve AI

23%

Mijn werkgever of school stimuleert
het gebruik van generatieve AI**

Maar ...

... tegenover het toenemend positivisme, sterker aanzwellende bezorgdheden

"Ik maak me zorgen over de **impact** van AI **op mijn privacy**"

"Ik ben bezorgd over de taken die AI in de toekomst mogelijk kan **overnemen** van **mijn job**"

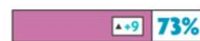
"Ik ben bezorgd dat ik tijdens het **chatten** of **bellen** geen **verschil** zal kunnen merken tussen een **mens** en een **chatbot**"

"Ik ben bezorgd dat ik het **verschil niet meer** zal zien tussen video's gemaakt door **AI** (bv. deepfake) en **echte video's**"

"Ik ben bezorgd over de **negatieve impact** die AI kan hebben"

"Ik ben bezorgd dat ik het **verschil niet meer** zal zien tussen wat door een **mens** en wat door **AI** is gemaakt"

"Ik ben bezorgd dat AI **foutieve informatie** kan **helpen verspreiden**"

"Ik erger me aan door **AI** gemaakte tekst en beelden die ik **ongewild te zien krijg** zoals op websites en sociale media"

"Ik wil **graag meer** over AI te **weten** komen"

"Ik ben onder de indruk van wat AI **allemaal kan**"

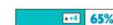
"Ik ben geïnteresseerd om AI **meer** te gaan **gebruiken** in mijn **dagelijks leven**"

"Ik geloof dat AI mijn **levenskwaliteit** zal **verbeteren**"

"Ik ben **nieuwsgierig** over de **toepassingen** en **mogelijkheden** van AI"

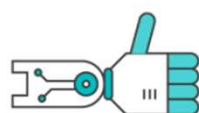
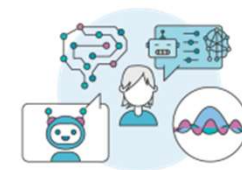

"Ik ben ervan overtuigd dat AI ervoor zal zorgen dat we **snel** en **efficiënter** **kunnen werken**"

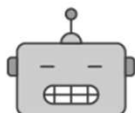

AI, een polariserende splijtzwam?

Posities worden ingenomen

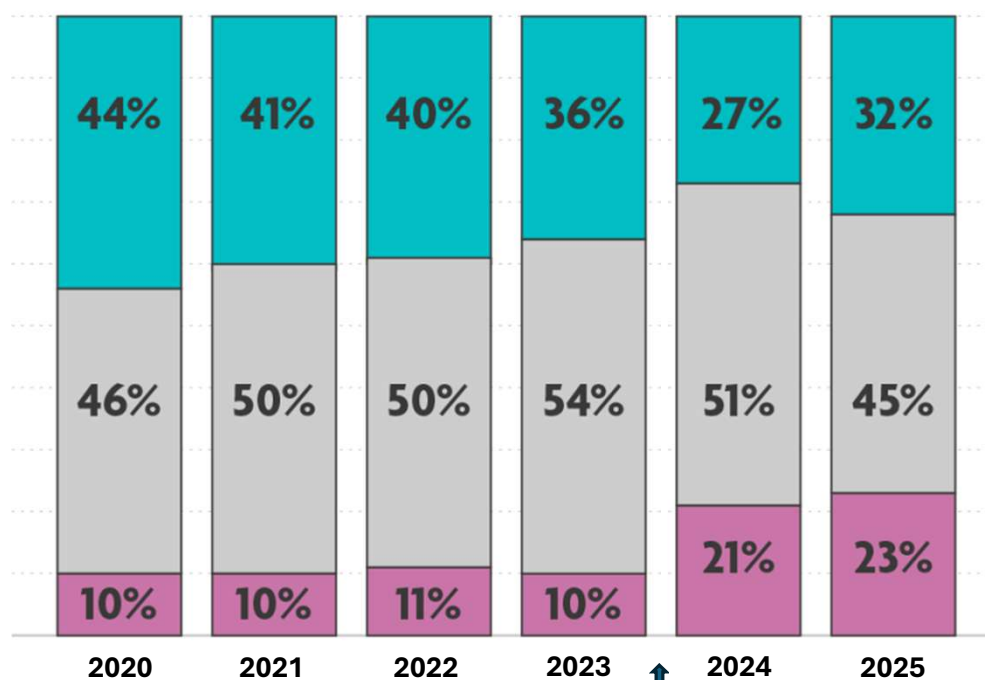
**(Heel)
positief**

Neutraal

**(Heel)
negatief**

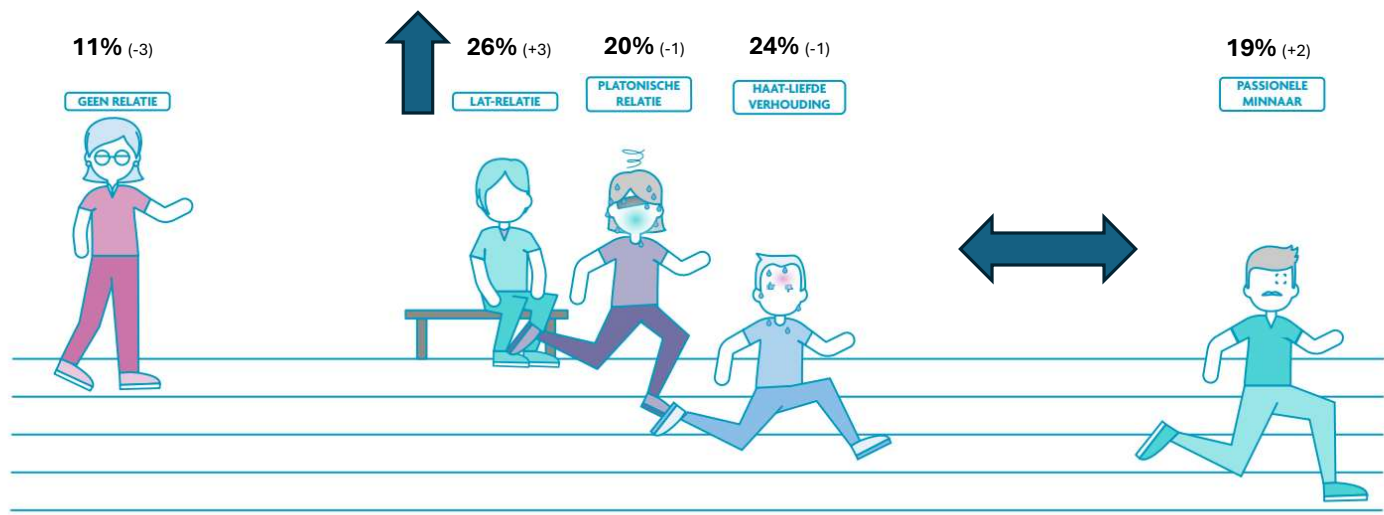

DOORBRAAK GENAI

TRIGGER VOOR ZOWEL ACCELERATIE ALS POLARISATIE

Digitaal versnellend Vlaanderen

Finishfoto 2024

A person is shown from the chest up, holding a smartphone in their right hand. Overlaid on the image are several circular icons representing different concepts: a folder, a padlock, a bar chart, a brain with gears, a hand pointing, a globe, and a smartphone. The text 'CHAT GPT' is also visible in the center.

CHAT GPT

GEBRUIK

MOBILE & (GEN)AI: GEBRUIKSINTENSITEIT ~ COGNITIEVE CAPACITEIT

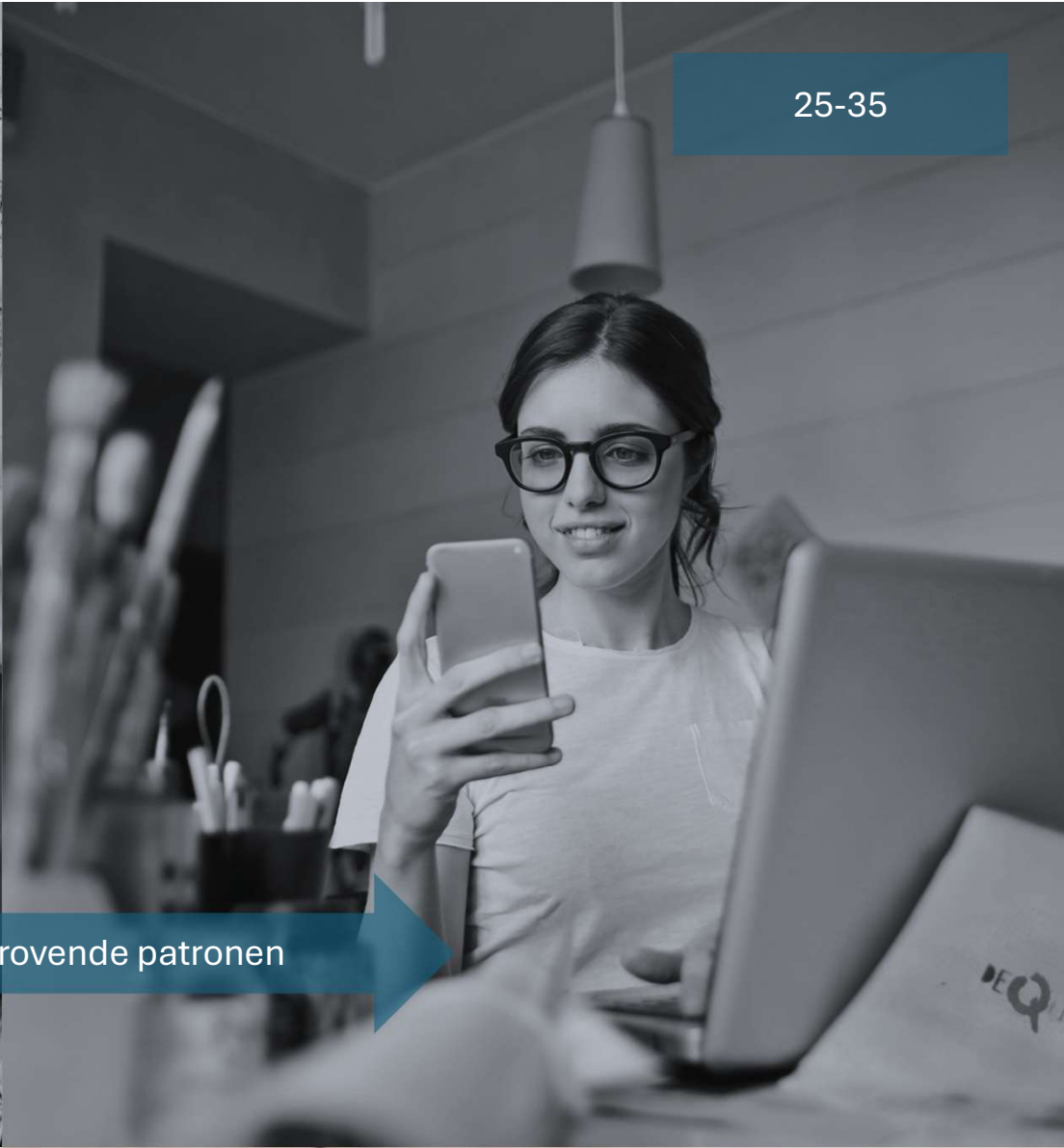
CHAT GPT

GEBRUIK

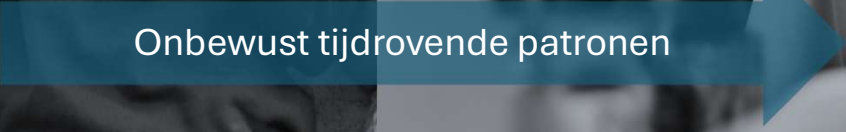
WE ONDERSCHATTEN DE (IMPACT) VAN ONS GEBRUIK

A black and white photograph of a young man and woman standing in front of a textured wall. Both are looking down at their smartphones. The woman is on the left, wearing a dark, textured sweater over a light-colored shirt. The man is on the right, wearing a dark hoodie. A teal semi-transparent box with the text '15-25' is in the top left corner.

15-25

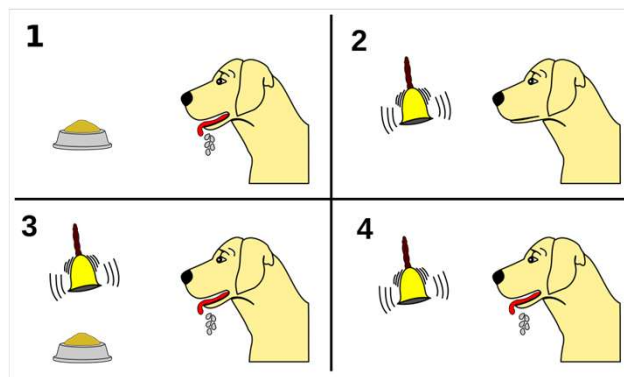
A black and white photograph of a young woman with dark hair and glasses, smiling while looking at her smartphone. She is sitting at a desk with a laptop in front of her. The background is slightly blurred, showing an office or study environment. A teal semi-transparent box with the text '25-35' is in the top right corner.

25-35

A teal arrow pointing from left to right, positioned below the two photographs. It contains the text 'Onbewust tijdrovende patronen' in white.

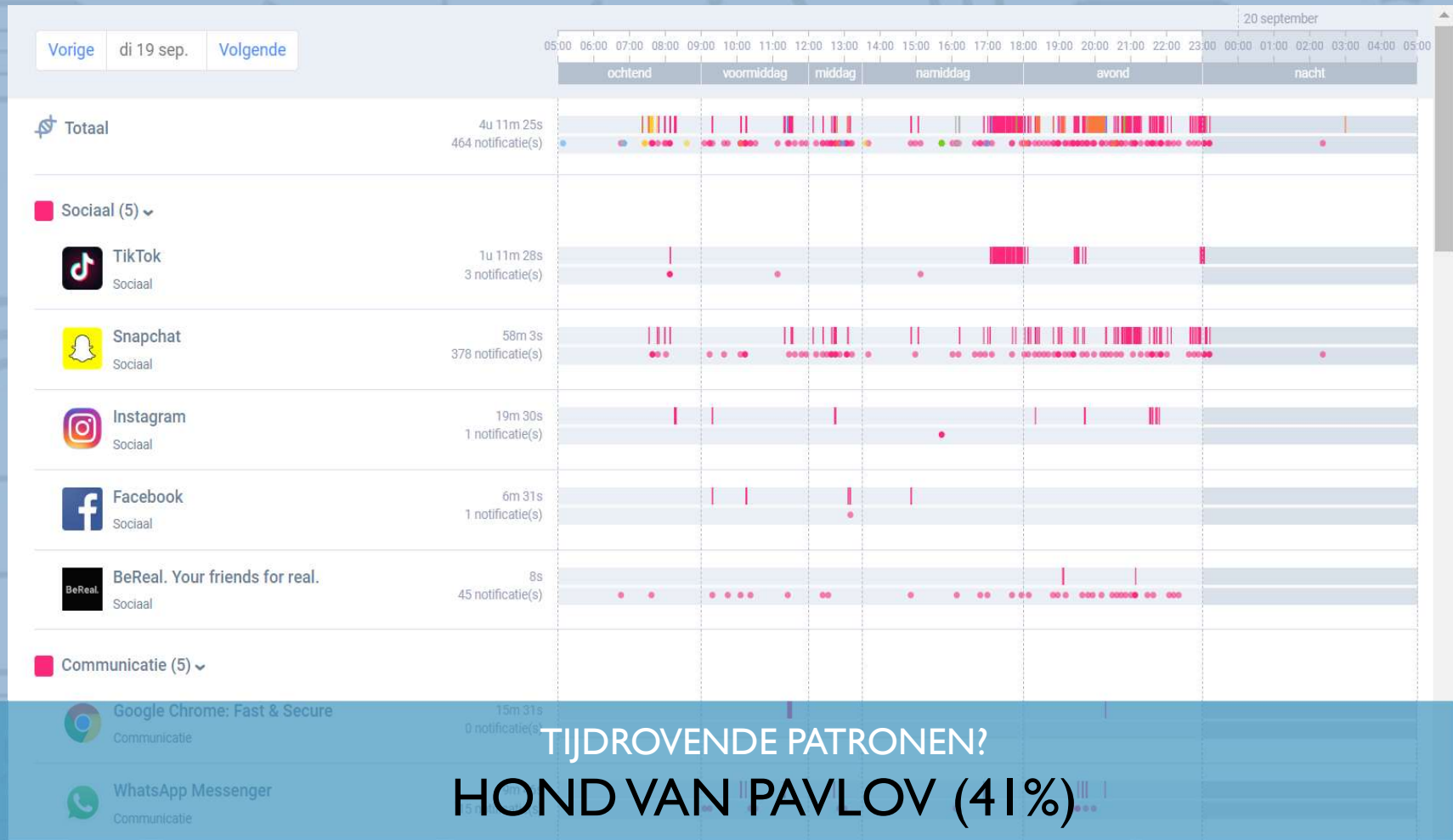
Onbewust tijdrovende patronen

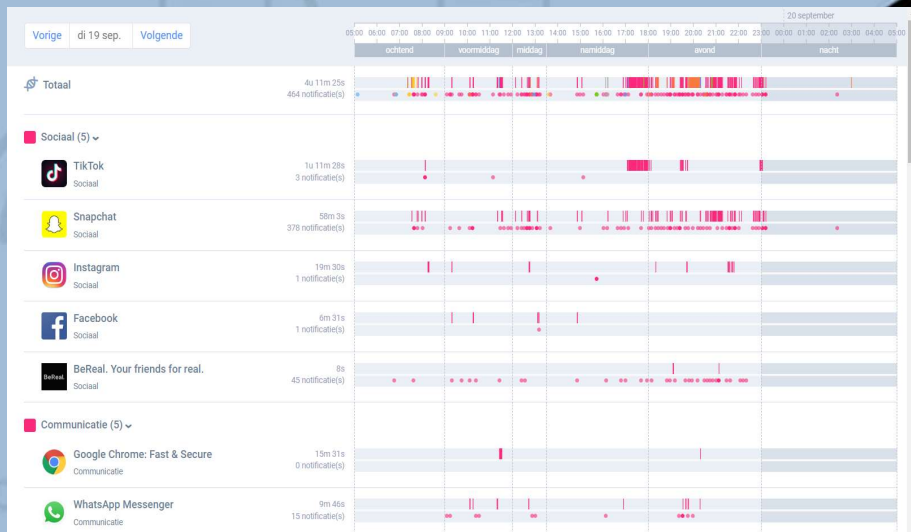

TIJDROVENDE PATRONEN?
HOND VAN PAVLOV (41%)

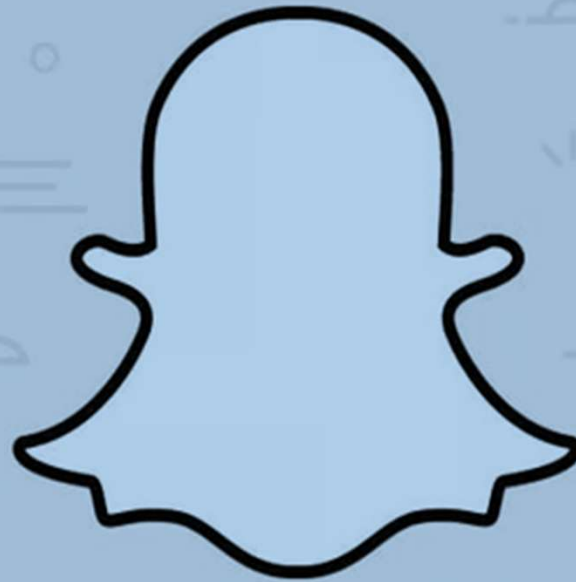

TIJDROVENDE PATRONEN?
HOND VAN PAVLOV (41%)

HOND VAN PAVLOV 2 TYPES 12-JARIGEN

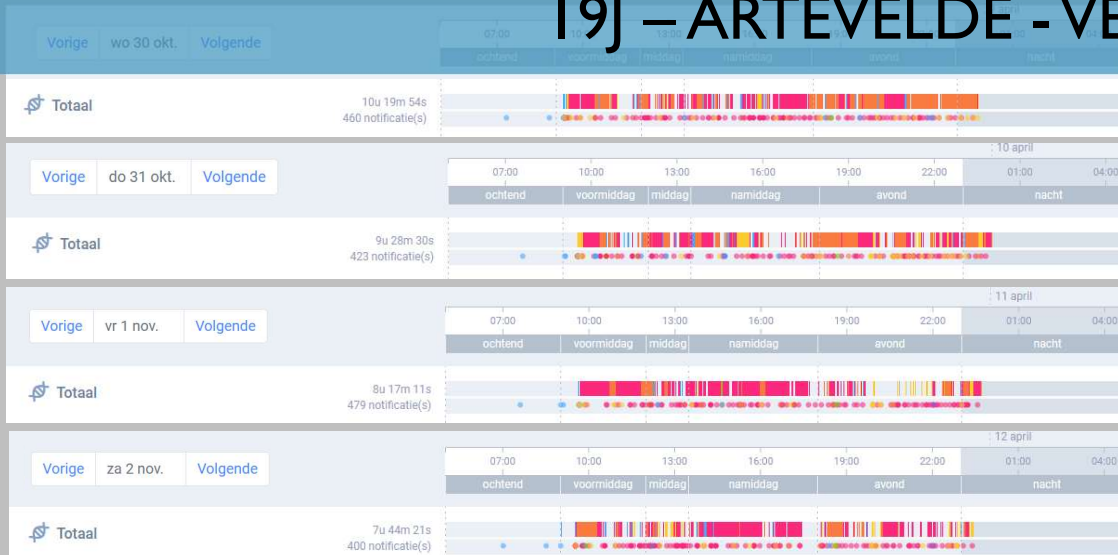

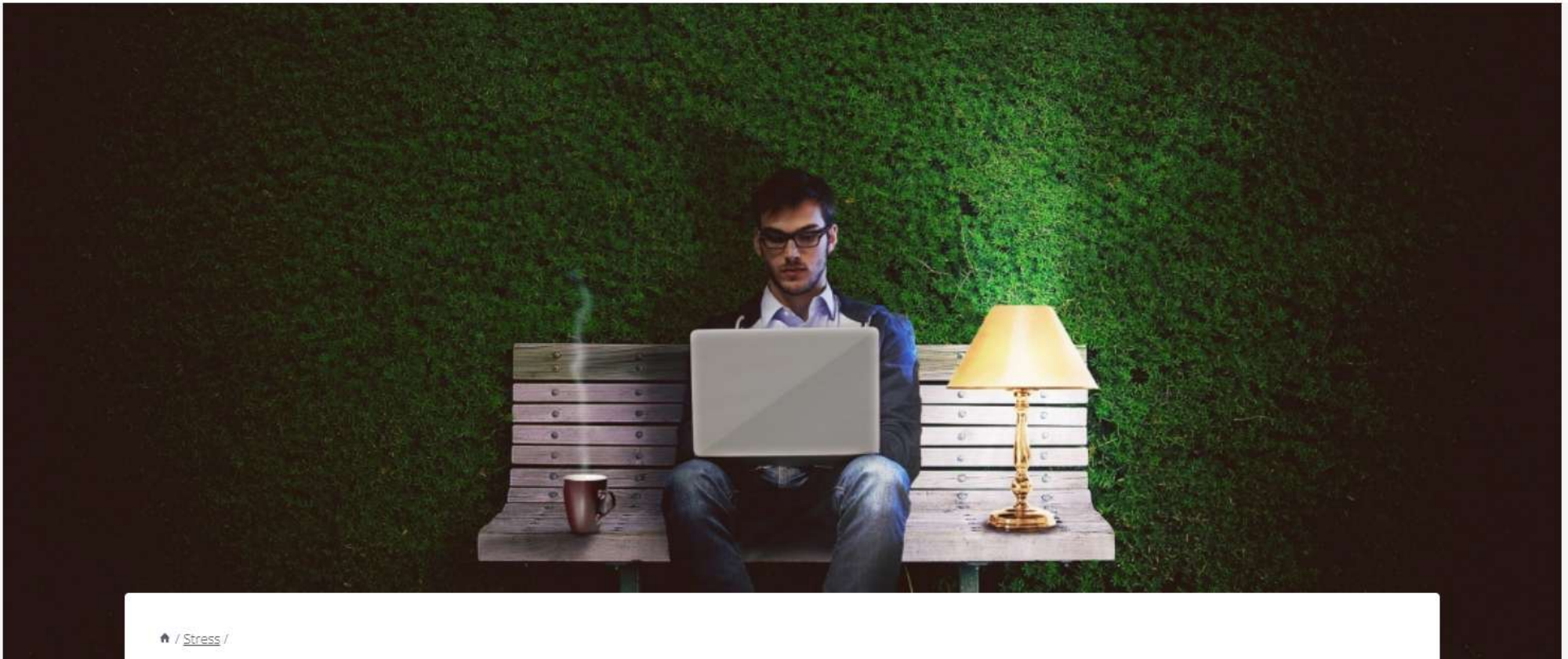
HOND VAN PAVLOV
2 TYPES 12-JARIGEN

HOND VAN PAVLOV

19J – ARTEVELDE - VERPLEEGKUNDE

🏠 / [Stress](#) /

Mailen na werktijd – Is de werkgever verantwoordelijk?

Door: Ruud Meulenberg • Laatst gewijzigd 19 augustus 2021 • 0 Comments

[STRESS](#)

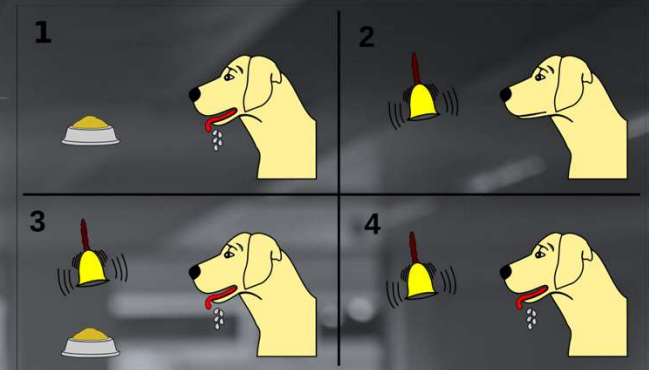

canvas

Facebook en ik

NIEUW

PAVLOV -
Checking
78 vs 56 binnen 1'

BREAKING NEWS ALERT

FORMER NURSE SENTENCED
VAUGHT GETS THREE YEARS SUPERVISED PROBATION

NIH National Library of Medicine
National Center for Biotechnology Information

PubMed®

Advanced Search

Save Email Send to Display options

Review > J Adv Nurs. 2025 Jun 26; doi: 10.1111/jan.70032. Online ahead of print.

Associations Between Interruptions and Medication Administration Errors Among Nurses in Hospital Settings: A Scoping Review of Quantitative Studies

Ginger Schroers¹, Elizabeth Huggins², Farzan Sasangohar³, Jenny O'Rourke⁴

Affiliations + expand
PMID: 40574499 DOI: 10.1111/jan.70032

Abstract

Aim: To provide an overview of quantitative research studies that report inferential statistics on the associations between interruptions and medication administration errors among nurses in hospital settings.

Design: A scoping review guided by the Joanna Briggs Institute methodology for scoping reviews.

Methods: Quantitative research studies conducted among nurses in hospital settings and published in English were sought. Covidence software was used by two authors to independently screen titles, abstracts, and full-text articles. Two authors performed an independent data extraction using a standardised extraction template.

Data sources: Ovid Medline, EMBASE (Elsevier), CINAHL (EBSCOHost), Web of Science, and Scopus databases were searched from the database inception through October 2024. Citation searching was also used to locate relevant studies.

Results: Twenty-two studies met the review criteria. Studies were conducted in nine different countries, often in more than one hospital, and in various nursing units. Definitions of interruption and medication administration error frequently differed across studies or were not provided. Data were collected via direct observation, self-report survey, a combination of direct observation and self-report, or retrospective review of records. Most (n = 16; 73%) studies reported a statistically significant positive association between interruptions and medication administration errors.

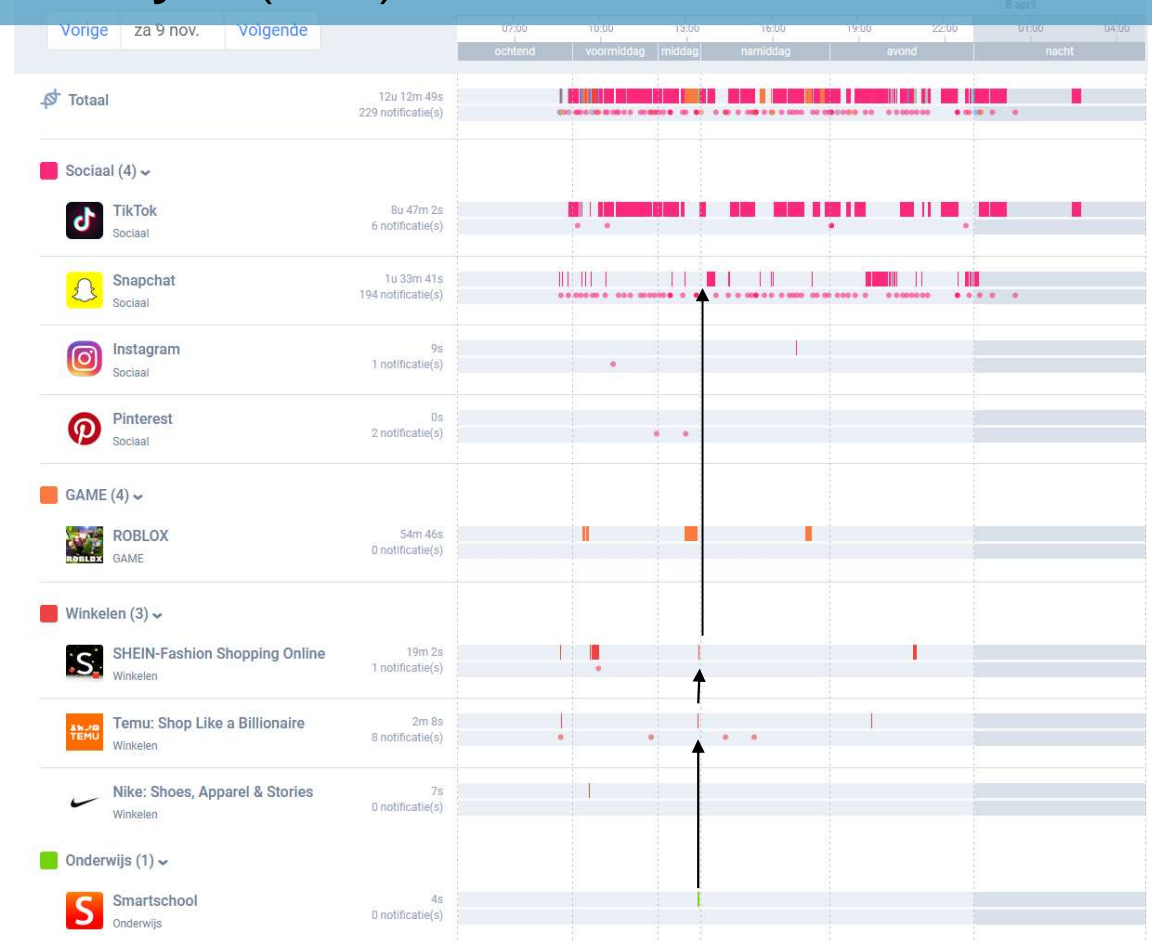
FULL TEXT LINKS
WILEY Full Text Article

ACTIONS
Cite
Collections
Permalink

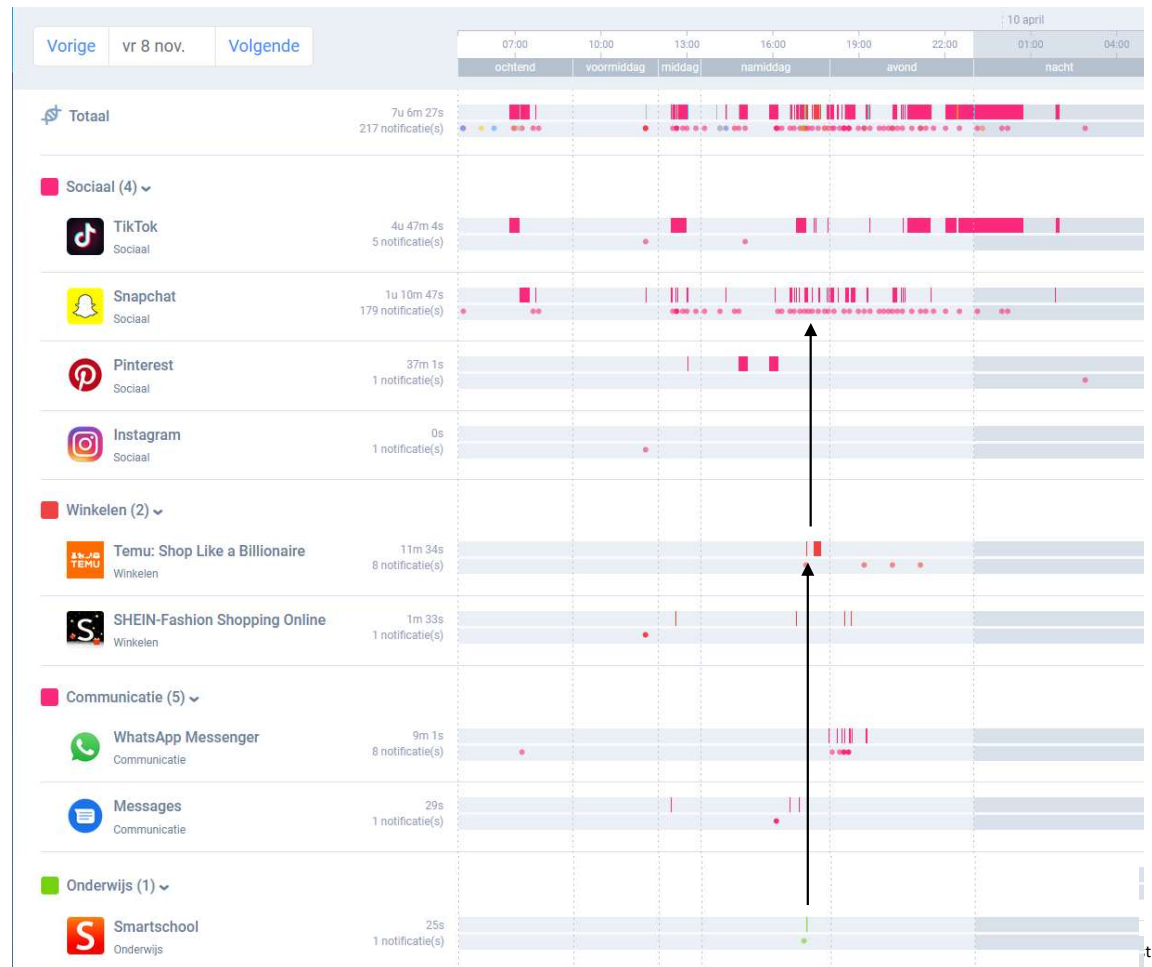
PAGE NAVIGATION
Title & authors
Abstract
Similar articles
References
Publication types
Related information
LinkOut - more resources

Afleiding door social, maar ook in de sliptstream
van professioneel gebruik

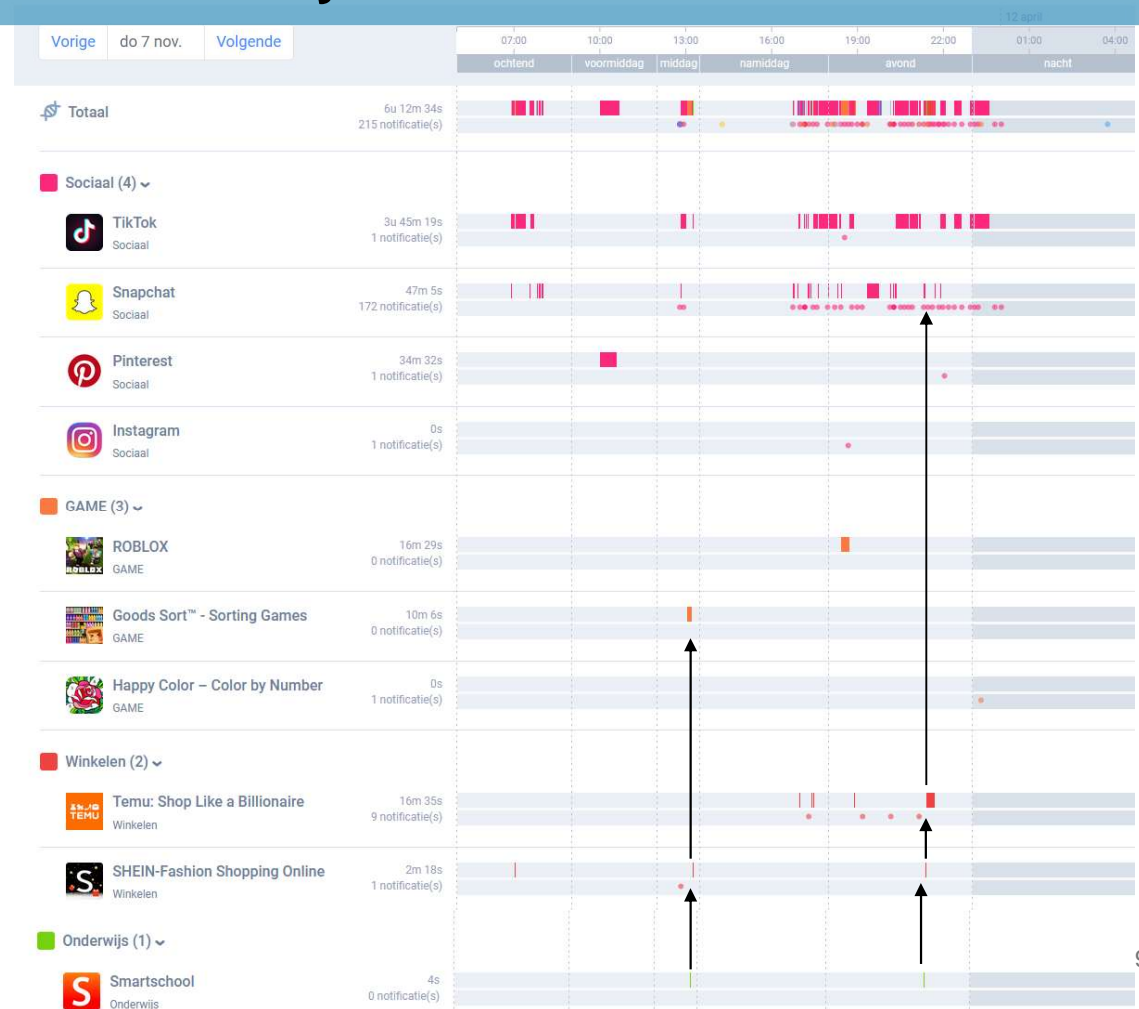
TIJDROVENDE PATRONEN? TREINTJES (68%)

TIJDROVENDE PATRONEN? TREINTJES

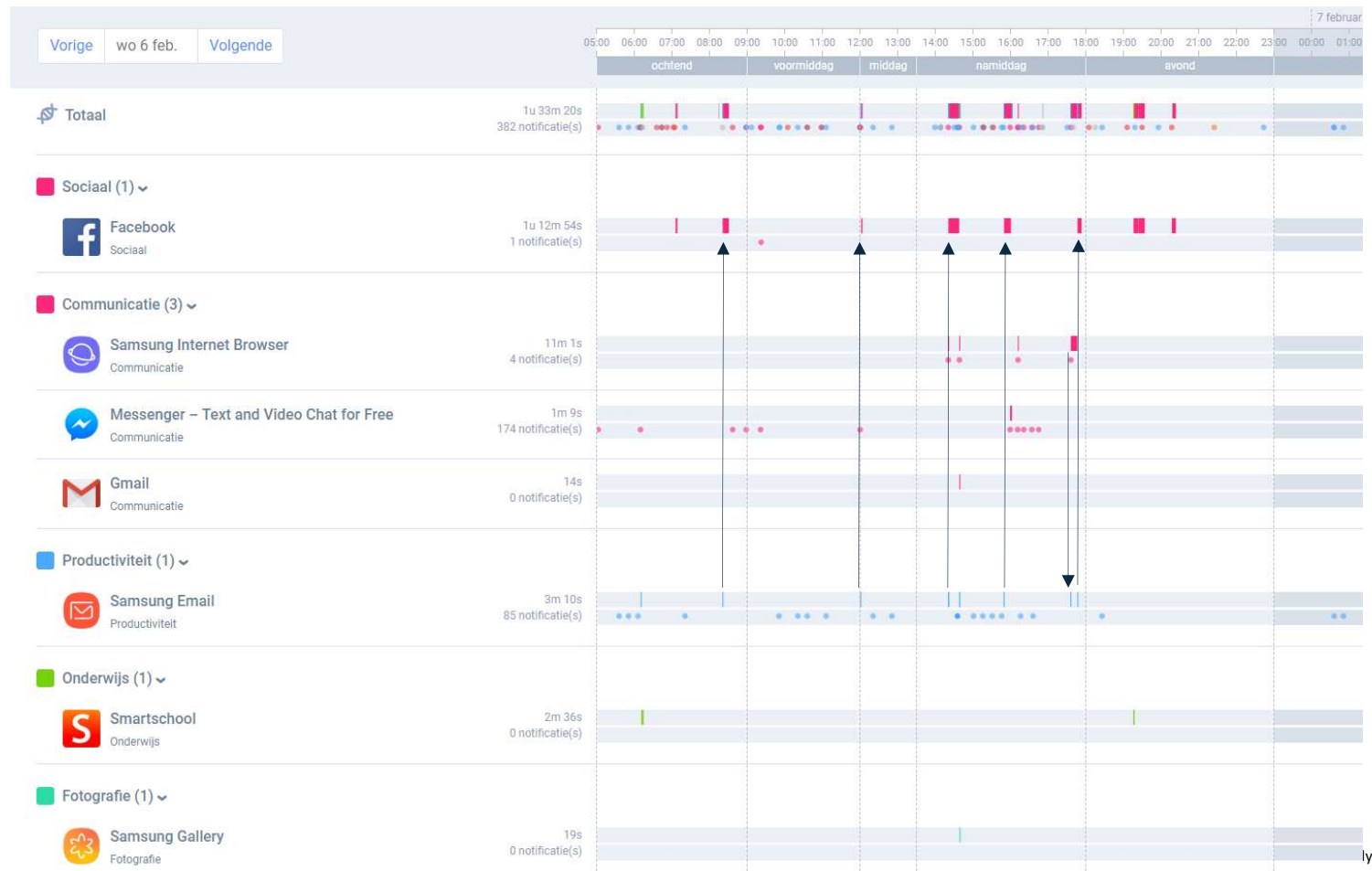

TIJDROVENDE PATRONEN? TREINTJES

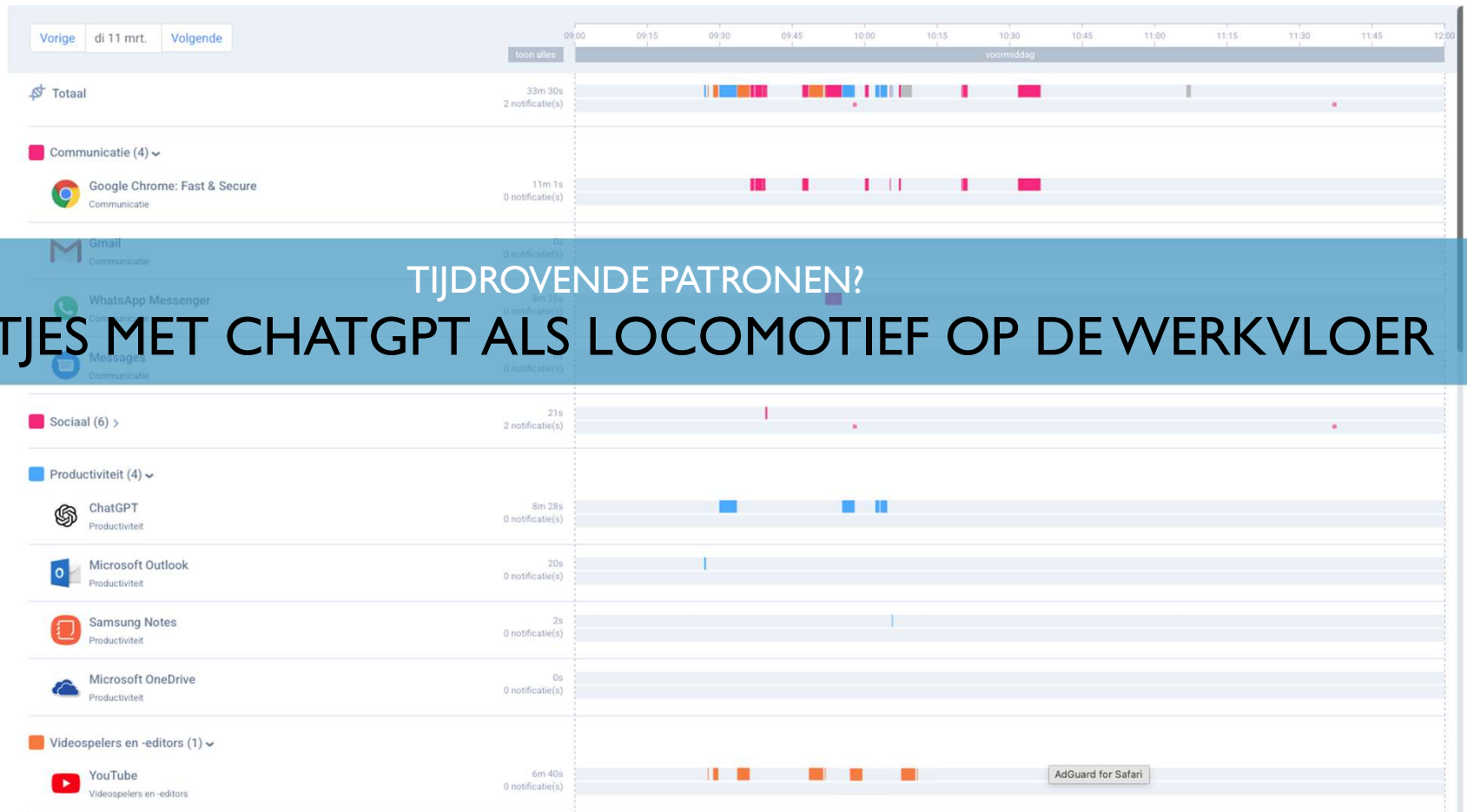
TIJDROVENDE PATRONEN?

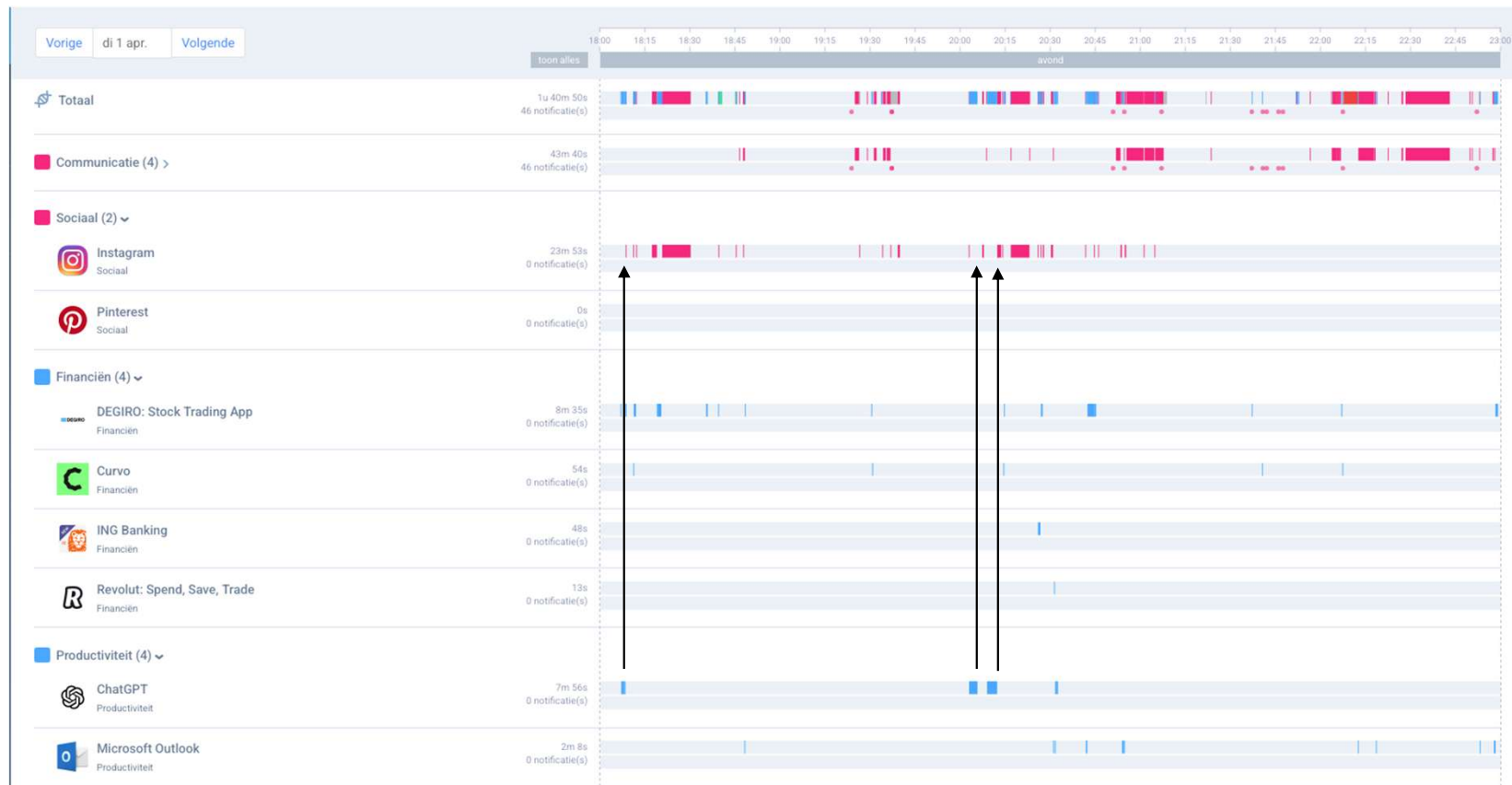
TREINTJES MET MAIL ALS LOCOMOTOTIEF OP DE WERKVLOER

TREINTJES MET CHATGPT ALS LOCOMOTIEF OP DE WERKVLOER

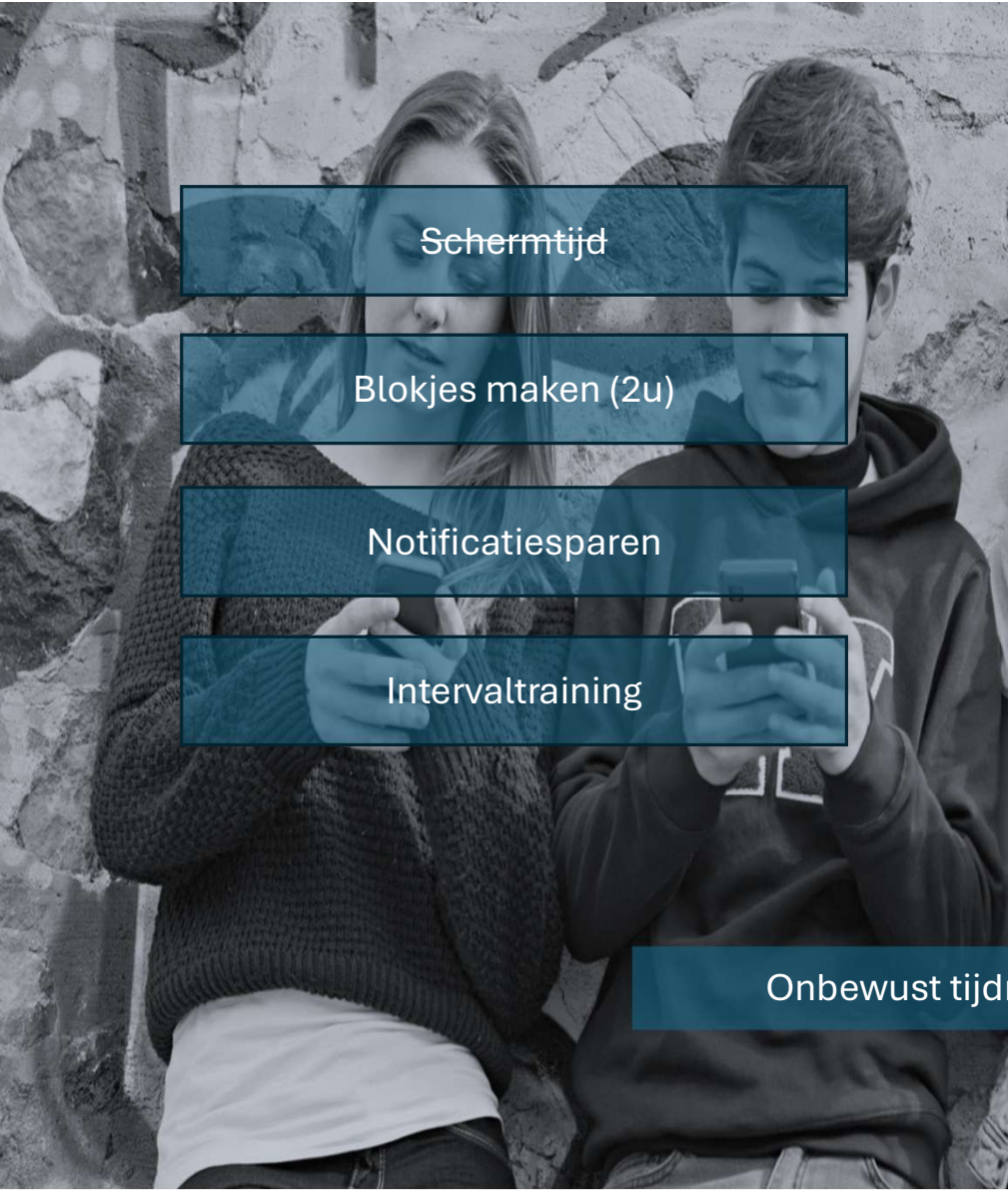
TIJDROVENDE PATRONEN?

TIJDROVENDE PATRONEN?

TREINTJES MET CHATGPT ALS LOCOMOTIEF (60% EFFICIENTIE?)

Schermtijd

Blokjes maken (2u)

Notificatiesparen

Intervaltraining

Onbewust tijdrovende patronen

Focus

Denken

Taal-
vaardig
heid

Emotie-
regulatie

Geheugen

FOCUS IS HET NIEUWE IQ
AANDACHT: I VAN MEERDERE COGNITIEVE VAARDIGHEDEN

HEALTH YOUR MEMORY, REWIRED

How photo overload might be warping our ability to remember

Taking thousands of pictures on our phones means never losing a moment—but it's also complicating how our minds shape our memories.

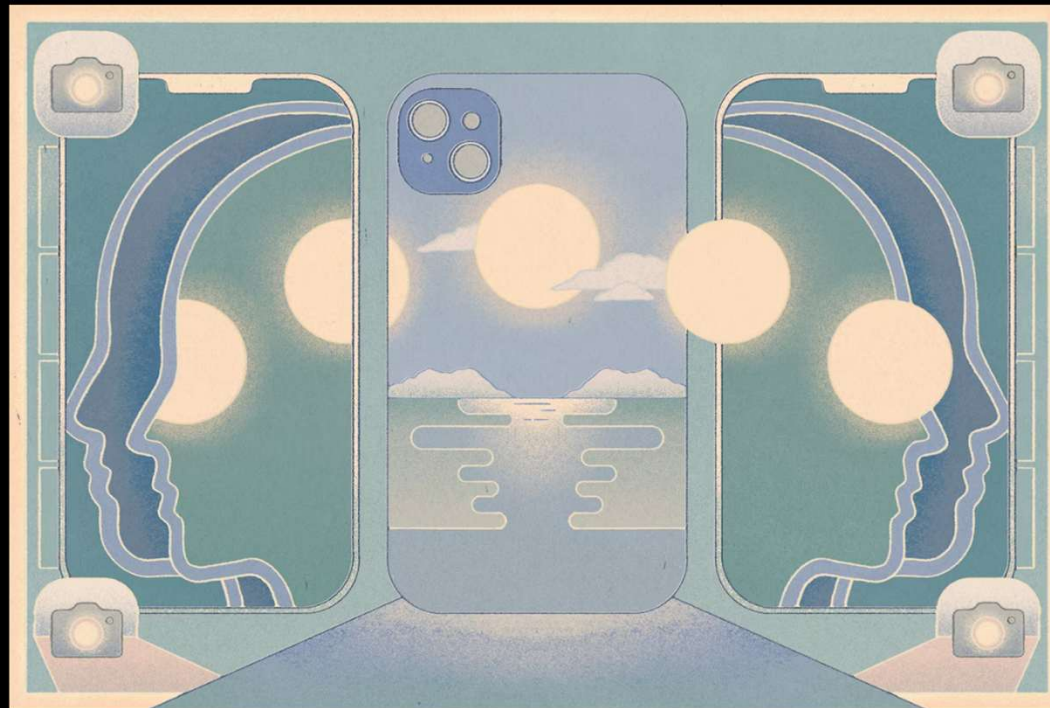

ILLUSTRATION BY ALANAH SARGINSON

By Emma Magnus
June 17, 2025

You May Also Like

I Love (Hate) Technology

ATTITUDE

TOENEMEND BEWUSTZIJN VAN DIE ONDERSCHATTING EN AFHANKELIJKHEID ...

TECHNOLOGIEPARADOXEN

... MAAR ALSMAAR MINDER ZELF IN STAAT DAT ONDER CONTROLE TE HOUDEN

Groeiende Haat-liefde verhouding met technologie

We worstelen een stuk harder met 3 'technologieparadoxen'

AFHANKELIJKHEID

45% ▲+1
vindt zichzelf
smartphone-afhankelijk*

26% verslaafd

78% regeltjes

31% efficiënt

- 9

WAARHEID

81% ▲+2

"Ik ben **bezorgd** om de **invloed** van **valse nieuwsberichten** op de maatschappij."

ONDERTUSSEN OOK **PHISHING**

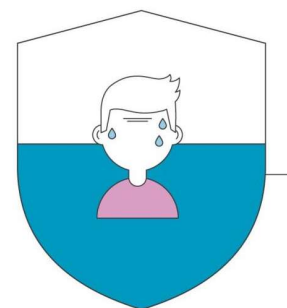
30%
phishing
WhatsApp

EN DE IMPACT VAN **AI**

74% (+10)
bezorgd verschil
niet meer te zien
wat door mens
en wat door AI is
gemaakt

82% (+11)
bezorgd voor de
impact van AI
op
desinformatie

DATA

56% ■

is bezorgd om zijn (online) privacy

"Het stoort me dat **bedrijven** **niet transparant** zijn over welke **gegevens** ze **van mij** bezitten en verzamelen"

71% ▲+2

"Het **stoort me** dat er nog **oude gegevens** van me **circuleren** op het internet"

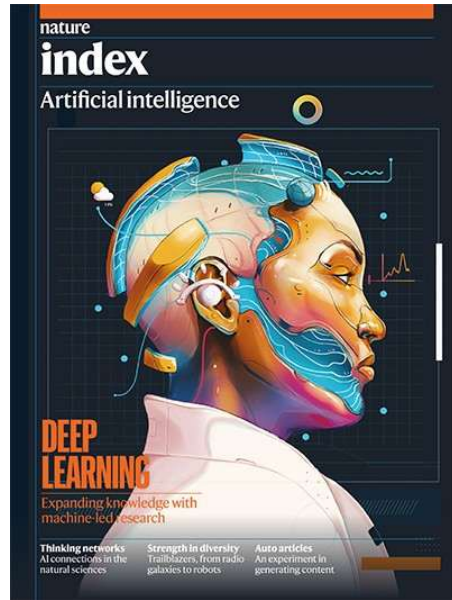
47% ▼-2

"Ik ben bezorgd over de **impact** van **AI** op **mijn privacy**"

62% ▲+6

Drie technologieparadoxen ...

En daar komt nu, onder impuls van AI, een vierde bij

EFFICIËNTIEPARADOX
60 VS 32
UITBESTEDEN VS LEREN

DIGITALE KLOOF & AI

... OOK HIER EEN VIERDE DIMENSIE

DIGITAL DIVIDE

Toegang
19%

Vaardigheden
44%

Attitudes
48%

Efficiëntie &
Cognitieve Controle
50%

DIGITALE TRANSFORMATIE IN VLAANDEREN?

(TE) SNEL

AI NIEUWE MOTOR

VOOROP + NIEUWE KLOVEN

INCLUSIVITEIT ~
COGNITIEF ERGONOMISCHE
KLOOF

KEEPING/CLAIMING BACK CONTROL OVER COGNITIVE CAPACITIES?

Cognitieve
feedback loops
voor
schermwerkers

Puntenkaart +
Aandachts-
kaart

....

mec

embracing a better life